

Maria FILIPIAK

CHRZEŚCIJAŃSKIE WARTOŚCI W ŻYCIU NARODU
Bibliografia wypowiedzi Jana Pawła II z lat 1978-1999

WYKAZ SKRÓTÓW

- IGP – *Insegnamenti di Giovanni Paolo II* [Città del Vaticano]
 I (1978), ss. 477
 II (1979) [t. 1], ss. 1729
 II (1979) t. 2, ss. 1574
 III (1980) t. 1, ss. 1983
 III (1980) t. 2, ss. 1869
 IV (1981) t. 1, ss. 1292
 IV (1981) t. 2, ss. 1313
 V (1982) t. 1, ss. 1376
 V (1982) t. 2, ss. 2497
 V (1982) t. 3, ss. 1751
 VI (1983) t. 1, ss. 1730
 VI (1983) t. 2, ss. 1496
 VII (1984) t. 1, ss. 2016
 VII (1984) t. 2, ss. 1708
 VIII (1985) t. 1, ss. 2081
 VIII (1985) t. 2, ss. 1683
 IX (1986) t. 1, ss. 2204
 IX (1986) t. 2, ss. 2242
 X (1987) t. 1, ss. 1482
 X (1987) t. 2, ss. 2582
 X (1987) t. 3, ss. 1812
 XI (1988) t. 1, ss. 1073
 XI (1988) t. 2, ss. 2625
 XI (1988) t. 3, ss. 1405
 XI (1988) t. 4, ss. 2317
 XII (1989) t. 1, ss. 1945
 XII (1989) t. 2, ss. 1783
 XIII (1990) t. 1, ss. 1885
 XIII (1990) t. 2, ss. 1888
 XIV (1991) t. 1, ss. 1983
 XIV (1991) t. 2, ss. 1619
 XV (1992) t. 1, ss. 2147
 XV (1992) t. 2, ss. 1119
 XVI (1993) t. 1, ss. 1855
 XVI (1993) t. 2, ss. 1725
 XVII (1994) t. 1, ss. 1367
 XVII (1994) t. 2, ss. 1281
 XVIII (1995) t. 1, ss. 2054
 XVIII (1995) t. 2, ss. 1589
 XIX (1996) t. 1, ss. 1798
 XIX (1996) t. 2, ss. 1206.

NP I – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, I (1978), Poznań-Warszawa 1987, ss. 220.

NP II, 1 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, II (1979) t. 1, Poznań 1990, ss. 793.

NP II, 2 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, II (1979) t. 2, Poznań 1992, ss. 753.

NP III, 1 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, III (1980) t. 1, Poznań-Warszawa 1985, ss. 875.

NP III, 2 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, III (1980) t. 2, Poznań, Warszawa 1986, ss. 924.

NP IV, 1 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, IV (1981) t. 1, Poznań 1989, ss. 611.

NP IV, 2 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, IV (1981) t. 2, Poznań 1989, ss. 572.

NP V, 1 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, V (1982) t. 1, Poznań 1993, ss. 877.

NP V, 2 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, V (1982) t. 2, Poznań 1996, ss. 1004.

ORpol. – „L'Osservatore Romano” wyd. polskie 1(1980) -

1978

1. *Służba Kościoła dla ludzkości* (Przemówienie do korpusu dyplomatycznego akredytowanego przy Stolicy Apostolskiej, 20 X), NP I, s. 9-11; toż: *Il servizio della Chiesa all'umanità*, IGP I, s. 26-30.

1979

2. *Chrześcijańska uniwersalność Rzymu w historii człowieka* (Audiencja generalna, 25 IV), NP II, 1, s. 409-413; toż: *L'Universalità cristiana di Roma nella storia dell'uomo*, IGP II, 1, s. 971-974.

3. *Jedność duchowa chrześcijańskiej Europy* (Homilia, Gniezno, 3 VI), NP II, 1, s. 606-611; toż: *L'unità spirituale dell'Europa cristiana*, IGP II, 1, s. 1399-1406.

4. *Inspiracja chrześcijańska w kulturze polskiej* (Do młodzieży, Gniezno, 3 VI), NP II, 1, s. 611-613; toż: *L'ispirazione cristiana nella cultura Polacca*, IGP II, 1, s. 1407-1409.

5. *Chronić człowieka, rodzinę, naród wobec każdego zagrożenia* (Apel Jasno-górski, Częstochowa, 5 VI), NP II, 1, s. 653-655; toż: *Proteggere contro ogni minaccia l'uomo, la famiglia, la nazione*, IGP II, 1, s. 1452-1455.

6. *Działać na rzecz pokoju opartego na sprawiedliwości, miłości i prawdzie* (Przemówienie pożegnalne do prezydenta J. Cartera, 6 X), NP II, 2, s. 327-328; toż: *Operare per una pace fondata sulla giustizia, sulla carità, sulla verità*, IGP II, 2, s. 658-661.

1980

7. *Bądźcie wyrazicielami mojej żywej łączności z narodem* (Homilia podczas Mszy świętej dla Polaków, Watykan, 1 V), NP III, 1, s. 437-438.

8. *Przemówienie Ojca Świętego do Polaków we Francji* (Paryż, 31 V), NP III, 1, s. 683-686; toż: *La vostra voce di emigranti è preziosa per la patria*, IGP III, 1, s. 1552-1557.

9. *W imię przyszłości kultury* (Przemówienie na Forum ONZ do Spraw Wychowania Nauki i Kultury, 2 VI), ORpol. 1(1980) nr 6, s. 1, 4, 5-6; toż: *L'integrale umanità dell'uomo si esprime nella cultura*, IGP III, 1, s. 1636-1655.

10. *W dziele kultury Bóg zawarł przymierze z człowiekiem* (Do przedstawicieli świata kultury, Rio de Janeiro, 1 VII), NP III, 2, s. 9-12; toż: *Nell'opera della cultura Dio ha fatto alleanza con l'uomo*, IGP III, 2, s. 18-23.

11. *Wkład wiary i odwagi w cywilizację i kulturę Brazylii* (Przemówienie podczas spotkania ze społecznością polską i innymi grupami imigrantów, Kurytyba, 5 VII),

NP III, 2, s. 74-78; toż: *Contributo di fede e di coraggio alla civiltà e alla cultura del Brasile*, IGP III, 2, s. 138-143.

12. *Przyjęliście dziedzictwo polskiej rzeczywistości* (Przemówienie do młodzieży polonijnej, Castel Gandolfo, 5 VIII), NP III, 2, s. 184-185.

13. *Stanowicie wspólnotę związaną więzią ofiary i miłości ojczyzny* (Przemówienie do Polaków, Watykan, 24 IX), NP III, 2, s. 375-377; toż: *Messa per pellegrinaggi dalla Polonia*, IGP III, 2, s. 713-716.

14. *Wkład środków społecznego przekazu w kulturę ludzką* (Przemówienie do uczestników Kongresu Katolickiej Międzynarodowej Unii Prasy, 25 IX), NP III, 2, s. 383-385; toż: *Contributo della comunicazione sociale all'edificazione dell'uomo*, IGP III, 2, s. 729-733.

15. *Prawo narodów do własnego rozwoju i zachowania swej tożsamości* (Przemówienie do uczestników plenarnego zebrania Papieskiej Komisji „Iustitia et Pax”, 14 XI), NP III, 2, s. 603-605; toż: *Salvaguardare il diritto dei popoli al proprio sviluppo e alla propria identità*, IGP III, 2, s. 1168-1173.

16. *O trwałe pomosty między narodami* (Przemówienie podczas spotkania z Polonią, Moguncja, 16 XI), NP III, 2, s. 641-644; toż: *Con l'identità culturale difendete la vostra fede*, IGP III, 2, s. 1247-1252.

1981

17. *Stolica Apostolska wobec problemów ludzkości* (Przemówienie noworoczne do korpusu dyplomatycznego akredytowanego przy Stolicy Apostolskiej, 12 I), NP IV, 1, s. 26-35; toż: *Solidarietà verso tutte le grandi iniziative che tendono a risolvere i problemi dell'umanità*, IGP IV, 1, s. 54-71.

18. *Szanować i rozwijać tożsamość kulturalną migrantów* (List kardynała sekretarza stanu Agostino Casaroli na Dzień Migranta, 21 IX), NP IV, 2, s. 114-118; toż: *Rispettare e incrementare l'identità culturale dei migranti*, IGP IV, 2, s. 287-294.

19. *Wspólne korzenie chrześcijańskie narodów Europy* (Do uczestników kolokwium, 6 XI), NP IV, 2, s. 246-248; toż: *Cristo per salvare l'Europa e il mondo da ulteriori catastrofi*, IGP IV, 2, s. 566-571.

20. *Korzenie kultury słowiańskiej* (Przemówienie w Instytucie Słowackim Świętych Cyryla i Metodego, Rzym, 8 XI), NP IV, 2, s. 255-257; toż: *Le radici della cultura slava sono nel cristianesimo, in Dio*, IGP IV, 2, s. 591-594.

21. *Żeby Polacy mogli kształtować swoją przyszłość w oparciu o własną kulturę* (Przemówienie do członków Towarzystwa Fryderyka Chopina, 31 XII), NP IV, 2, s. 563-564; toż: *Concerto offerto al papa da un'orchestra sinfonica polacca*, IGP IV, 2, s. 1278-1281.

1982

22. *Wiara i kultura podnoszą pracę na poziom chrześcijańskiej wartości zbawczej* (Przemówienie do uczestników krajowego kongresu kościelnego ruchu zaangażowania kulturalnego, 16 I), NP V, 1, s. 61-65; toż: *Fede e cultura elevano il lavoro a valore di salvezza cristiana*, IGP V, 1, s. 129-134.

23. *Kościół wobec największych problemów współczesnego świata* (Przemówienie noworoczne do korpusu dyplomatycznego akredytowanego przy Stolicy Apostolskiej, 16 I), NP V, 1, s. 51-61; toż: *La pace, i diritti dell'uomo e dei popoli, la vita umana, il lavoro, la famiglia, al centro della sollecitudine della Santa Sede*, IGP V, 1, s. 108-128.

24. *Kościół przynosi Chrystusa, a nie kulturę innej rasy* (Przemówienie do biskupów Nigerii, Lagos, 15 II), NP V, 1, s. 205-210; toż: *Portate il vangelo al popolo nel rispetto della sua cultura*, IGP V, 1, s. 459-473.

25. *Kultura i perspektywy przyszłości świata* (Spotkanie z intelektualistami, Coimbra (Portugalia), 15 V), ORpol. 3(1982) nr 5, s. 14-15; toż: *La cultura è per l'elevazione dell'uomo e per lo sviluppo della collaborazione tra i popoli*, IGP V, 2, s. 1690-1705.

26. *Kościół potrzebuje kultury, jak kultura potrzebuje Kościoła* (Przemówienie do uczestników kongresu naukowego, 21 V), NP V, 1, s. 772-774; toż: *La Chiesa ha bisogno della cultura come la cultura ha bisogno della Chiesa*, IGP V, 2, s. 1789-1792.

27. *Wolność, współpraca, uniwersalizm, służba człowiekowi warunkami prawdziwego postępu kultury* (Przemówienie do naukowców i przedstawicieli świata uniwersyteckiego, Madryt, 3 XI), NP V, 2, s. 685-690; toż: *Libertà, cooperazione, universalità, servizio dell'uomo, condizioni per il vero avanzamento della cultura*, IGP V, 3, s. 1094-1103.

28. *Podnosić poziom chrześcijańskiej kultury* (Przemówienie do biskupów francuskich z regionu „Południe”, 16 XII), NP V, 2, s. 941-945; toż: *Elevare il livello della cultura cristiana*, IGP V, 3, s. 1611-1617.

1983

29. *Kościół i kultura* (Przemówienie do członków Papieskiej Rady Kultury, 18 I), ORpol. 4(1983) nr 2, s. 14-15; toż: *La Chiesa creatrice di cultura nel suo rapporto con il mondo moderno*, IGP VI, 1, s. 147-154.

30. *Świat kultury i sztuki jest powołany do budowania człowieka* (Po koncercie w La Scali, 21 V), ORpol. 4(1983) nr 5-6, s. 16-17; toż: *Il mondo della cultura e dell'arte è chiamato a costruire l'uomo*, IGP VI, 1, s. 1321-1325.

31. *Moralne zwycięstwo narodu* (Homilia podczas Mszy świętej na Stadionie X-lecia, Warszawa, 17 VI), w: Jan Paweł II, *Pokój Tobie, Polsko! Ojczyzno moja!*, Lublin 1984, s. 36-47; toż: *Solo una vittoria di natura morale può restituire alla società la sua unità*, IGP VI, 1, s. 1540-1548.

32. „*Tyś wielką chlubą naszego narodu*” (Jubileusz 600-lecia Jasnej Góry, Częstochowa, 19 VI), w: *Pokój tobie, Polsko! Ojczyzno moja! Jan Paweł II znów na polskiej ziemi*, Libreria Editrice Vaticana 1983, s. 87-95; toż: *La sovranità dello Stato è legata alla sua capacità di promuovere la libertà*, IGP VI, 1, s. 1568-1576.

33. *Matko mojego narodu, dziękuję Ci, że mogłem przybyć tutaj jako pielgrzym* (Apel Jasnogórski, Częstochowa, 19 VI), w: *Pokój Tobie, Polsko! Ojczyzno moja! Jan Paweł II znów na polskiej ziemi*, Libreria Editrice Vaticana 1983, s. 115-120; toż: *Affido a te, o Maria, tutto ciò che è mio: questa terra, questa gente, questo patrimonio*, IGP VI, 1, s. 1595-1600.

34. *Wydarzenie, które ocaliło kulturę i chrześcijaństwo Europy* (Przemówienie na Kahlenbergu, Wiedeń, 13 IX), ORpol. 4(1983) nr 9, s. 17; toż: *Fidatevi di Cristo!*, IGP VI, 2, s. 526-530.

1984

35. *Chrześcijańska koncepcja kultury* (Audiencja generalna, 8 II), ORpol. 5(1984) nr 1-2, s. 20-21; toż: „*La cultura cristiana esiste e non dobbiamo temere di affermarlo*”, IGP VII, 1, s. 259-265.

36. *Dialog między Kościołem i kulturą podstawowy dla jutra ludzkiego* (Przemówienie do przedstawicieli świata kultury, Seul, 5 V), w: Jan Paweł II, *Wiara i kultura*, Rzym 1986, s. 258-263; toż: *Il dialogo tra Chiesa e cultura fondamentale per il futuro dell'uomo*, IGP VII, 1, s. 1264-1269.

1985

37. *Misja ewangelizacji kultur* (Przemówienie do Papieskiej Rady Kultury, 15 I), ORpol. 6(1985) nr 1, s. 13; toż: *Il dialogo Vangelo-culture promuove la civiltà dell'amore*, IGP VIII, 1, s. 97-100.

38. *Zaproponujcie światu model cywilizacji chrześcijańskiej* (Przemówienie do świata kultury, Quito (Ekwador), 30 I), ORpol. 6(1985) nr 2, s. 14-15; toż: *La sintesi tra fede e cultura conduca a una nuova era di pace e di progresso*, IGP VIII, 1, s. 278-286.

39. Encyklika o Apostołach Słowian *Slavorum apostoli* (2 VI), ORpol. 6(1985) nr 4-5, s. 3-6; toż: „*Slavorum apostoli*”, IGP VIII, 2, s. 3-33.

40. *Kultura miejscem spotkania narodu z samym sobą* (Przemówienie do polskich artystów, Castel Gandolfo, 27 VII), ORpol. 6(1985) nr 6-7, s. 25.

1986

41. *Chrześcijańska tożsamość Europy* (Homilia, Rawenna, 11 V), ORpol. 7(1986) nr 5, s. 17; toż: *Le forze morali per una rifondazione dell'Europa*, IGP IX, 1, s. 1373-1380.

42. *Francja – wielka tradycja kulturalna i duchowa* (Przemówienie powitalne, Lyon, 4 X), ORpol. 7(1986) nr 10, s. 19; toż: „*Vengo ad annunciare l'amore di Dio che è il cammino della vera pace*”, IGP IX, 2, s. 794-797.

43. *Pozwólcie, by Ewangelia przenikała waszą kulturę* (Przemówienie w Domain Park, Nowa Zelandia, 22 XI), ORpol. 8(1987) nr 1, s. 22-23; toż: *Ai giovani della Nuova Zelanda: „Oggi può avvenire la vostra svolta”*, IGP IX, 2, s. 1547-1552.

1987

44. *Spotkanie z nowożytnymi kulturami i inkulturacja* (Przemówienie do Papieskiej Rady do Spraw Kultury, 17 I), ORpol. 8(1987) nr 1, s. 13; toż: „*Fate maturare negli spiriti l'urgenza dell'incontro del Vangelo con le culture vive*”, IGP X, 1, s. 121-126.

45. *Kultura solidarności* (Spotkanie ze światem kultury, 3 IV), ORpol. 8(1987) nr 4, s. 22; toż: *È compito dell'intellettuale oggi promuovere la cultura della solidarietà*, IGP X, 1, s. 998-1006.

46. *Jeżeli służysz Prawdzie, służysz Wolności, wyzwalanii człowieka i Narodu* (Przemówienie do środowiska KUL, Lublin, 9 VI), ORpol. 8(1987) nr 5, s. 13-14; toż: *Università! Alma Mater! Se servi la verità, servi la libertà, la liberazione dell'uomo e della nazione. Servi la vita!*, IGP X, 2, s. 2064-2072.

47. *Trzeba, abyście trwali i pomagali trwać innym* (Spotkanie ze światem kultury i sztuki, Warszawa, 13 VI), ORpol. 8(1987) nr 5 bis, s. 15-16; toż: *Dalla cultura e dall'etica scaturiscono un'economia ed un lavoro degni dell'uomo*, IGP X, 2, s. 2214-2220.

48. *Świeccy – pełnoprawni członkowie Kościoła* (Przemówienie do biskupów metropolii gnieźnieńskiej, warszawskiej i poznańskiej, 19 XII), ORpol. 8(1987) nr 11-12, s. 8-9; toż: *La Chiesa deve trasmettere ovunque ragioni di vita e di speranza*, IGP X, 3, s. 1448-1453.

1988

49. *Jezus powierza wam misję bez granic* (Homilia podczas Mszy świętej na 450-lecie ewangelizacji, Sucre (Boliwia), 12 V), ORpol. 9(1988) nr 6, s. 7-8; toż: „*Affrontate le situazioni nuove della società di oggi rinnovando la coraggiosa opera degli antichi missionari*”, IGP XI, 2, s. 1324-1334.

50. *Moje rodzime dziedzictwo pomaga mi odkrywać i rozumieć innych* (Przemówienie podczas audiencji dla polskich pielgrzymów w dziesiątą rocznicę pontyfikatu, 16 X), ORpol. 9(1988) nr 9, s. 1, 15; toż: *Furono pronti a farsi servi di tutti*, IGP XI, 3, s. 1231-1238.

1989

51. *U stóp Maryi z Covadonga składam wizję Europy bez granic* (Homilia podczas Mszy świętej w sanktuarium Covadonga (Hiszpania), 21 VIII), ORpol. 10(1989) nr 8, s. 24; toż: „*Pongo fiduciosamente ai piedi della «Santina» il progetto di un'Europa senza frontiere, che non rinneghi le radici cristiane*”, IGP XII, 2, s. 324-330.

52. *Więzy pomiędzy Kościołem i kulturą Jawy wywodzą się z tajemnicy Wcielenia* (Homilia podczas Mszy świętej, Jogjakarta (Indonezja), 10 X), ORpol. 10(1989) nr 12, s. 15-16; toż: *Offrite alla Chiesa le ricchezze della cultura indonesiana, offrite all'Indonesia le ricchezze della fede cattolica*, IGP XII, 2, s. 828-833.

1990

53. *Solidarni w budowaniu wspólnej ojczyzny* (Przemówienie powitalne, Bissau (Gwinea Bissau), 27 I), ORpol. 11(1990) nr 1, s. 26-27; toż: *Verità, libertà, giustizia, amore, solidarietà e pace sono i pilastri di una società veramente degna dell'uomo*, IGP XIII, 1, s. 220-225.

54. *Budujcie teraz mocą dojrzałości zdobytej w okresie prześladowań* (Do kapłanów, zakonników i zakonnice, Praga, 21 IV), ORpol. 11(1990) nr 4, s. 14, 32; toż: „*Costruite ora il tempio della libera vita della vostra Chiesa*”, IGP XIII, 1, s. 944-953.

55. *Duch Święty nigdy nie opuścił ludu, który żyje na Słowacji* (Homilia podczas Mszy świętej, Bratysława, 22 IV), ORpol. 11(1990) nr 5, s. 27-28; toż: *In ogni diffi-*

coltà il popolo slovacco ha trovato nella fede la forza per resistere con incrollabile costanza ai tempi difficili, IGP XIII, 1, s. 988-993.

56. *Etyczny wymiar aktualnych kryzysów: potrzeba solidarności między narodami* (Przemówienie do korpusu dyplomatycznego, Meksyk, 8 V), ORpol. 11(1990) nr 6, s. 10; toż: *La solidarietà tra i popoli si rivela come il punto di partenza imprescindibile per affrontare i grandi crocevia della storia*, IGP XIII, 1, s. 1167-1171.

57. *Co stanie się z człowiekiem?* (Spotkanie ze światem kultury, Sliema (Malta), 27 V), ORpol. 11(1990) nr 7-8, s. 20; toż: *La cultura Europea è chiamata a rendere conto della fede cristiana che ha dato forma ai suoi popoli*, IGP XIII, 1, s. 1436-1441.

58. *Jesteśmy jedną wspólnotą odpowiedzialną za Polskę* (Przemówienie podczas rzymskiego spotkania „Kraj – Emigracja”, 29 X), ORpol. 11(1990) nr 9, s. 1, 18; toż: *Il volto dell'Europa è cambiato e continua a trasformarsi: la Polonia ha dato un contributo particolare a tali cambiamenti*, IGP XIII, 2, s. 968-971.

59. Encyklika o stałej aktualności posłania misyjnego *Redemptoris missio* (7 XII), ORpol. 12(1991) nr 1, s. 4-37 (zwł. nr 52-54); toż: *La Lettera Enciclica circa la permanente validità del mandato missionario Redemptoris missio*, IGP XIII, 2, s. 1398-1483.

1991

60. *List Ojca Świętego Jana Pawła II do Braci w biskupstwie na kontynencie europejskim* (Fatima, 13 V), ORpol. 12(1991) nr 7, s. 25-26; toż: *Prepariamo il Sinodo non solo con la riflessione, ma ancor più con il „metodo” della preghiera*, IGP XIV, 1, s. 1239-1241.

61. *Jaka wolność? Jaka Europa?* (Homilia, Włocławek, 7 VI), ORpol. 12(1991) nr 6, s. 6-8; toż: *Il cuore trafitto sulla croce è il frutto dell'eterno amore di Dio per l'uomo*, IGP XIV, 1, 1549-1555.

62. *Sobie samym przywróceni* (Spotkanie z władzami państwowymi i prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, 8 VI), ORpol. 12(1991) nr 6, s. 18-19; toż: *Gli eventi di questo secolo ci hanno „restituiti a noi stessi”*, IGP XIV, 1, s. 1581-1585.

63. *Na samym wstępie powstawania sprawiedliwszego świata i nowej Europy* (Do korpusu dyplomatycznego, Warszawa, 8 VI), ORpol. 12(1991) nr 6, s. 25-27; toż: *Dai profondi cambiamenti sociali rinasce la speranza di un'„Europa dello Spirito”*, IGP XIV, 1, s. 1600-1606.

64. *Jak być narodem zmartwychwstałym?* (Do przedstawicieli świata kultury, Warszawa, 8 VI), ORpol. 12(1991) nr 6, s. 28-30; toż: *La Polonia sente l'imperativo della risurrezione*, IGP XIV, 1, s. 1607-1614.

65. *Kościół spogląda z wielkim szacunkiem na twórców i krzewicieli kultury* (Do przedstawicieli świata nauki i kultury, Budapeszt, 17 VIII), ORpol. 12(1991) nr 9-10, s. 9-11; toż: *Non privare i giovani del diritto ad una educazione comprensiva degli elementi fondamentali della fede*, IGP XIV, 2, s. 314-321.

66. *Narody Europy muszą odnaleźć wspólne wartości, które są podstawą pokoju* (Przemówienie do korpusu dyplomatycznego, Budapeszt, 17 VIII), ORpol. 12(1991) nr 9-10, s. 12-13; toż: *Tramontata l'epoca delle Potenze contrapposte si tratta ora di giungere ad una libertà internazionale fondata su un ordine etico*, IGP XIV, 2, s. 322-327.

67. *Potrzeba współpracy między nauką, kulturą i wiarą* (Przemówienie podczas audiencji dla uczestników seminarium „Nauka w kontekście ludzkiej kultury”, 4 X), ORpol. 12(1991) nr 12, s. 32-33; toż: *La necessità della difesa della vita umana è una sfida per tutta la Chiesa e per l'evangelizzazione contemporanea*, IGP XIV, 2, s. 729-733.

68. *Ewangelizacja kultur* (Do uczestników sympozjum przedsynodalnego, 31 X), ORpol. 13(1992) nr 1, s. 58-60; toż: *Siete chiamati a fare in modo che la nuova evangelizzazione sia l'incontro tra la parola di vita e le culture d'Europa*, IGP XIV, 2, s. 1038-1044.

1992

69. *Dialog między kulturami i wiarą* (Audiencja dla członków Papieskiej Rady do Spraw Kultury, 10 I), ORpol. 13(1992) nr 7, s. 29-31; toż: *Suscitare una nuova cultura dell'amore e della speranza, ispirata dalla verità*, IGP XV, 1, s. 46-52.

70. *Narody mają prawo do wyboru własnego sposobu myślenia i życia* (Przemówienie noworoczne do korpusu dyplomatycznego akredytowanego przy Stolicy Apostolskiej, 11 I), ORpol. 13(1992) nr 2, s. 21-25; toż: *Sicurezza, cooperazione e salvaguardia della dimensione dell'uomo*, IGP XV, 1, s. 61-75.

71. *Katecheza w służbie inkulturacji wiary* (Przemówienie do członków Międzynarodowej Rady Katechetycznej, 26 IX), ORpol. 14(1993) nr 1, s. 36-38; toż: *Il compito dell'inculturazione del Vangelo è il cuore della „nuova evangelizzazione”*, IGP XV, 2, s. 188-192.

72. *Nowa ewangelizacja, postęp człowieka, kultura chrześcijańska* (Przemówienie wygłoszone podczas otwarcia obrad IV Konferencji Ogólnej Episkopatu Ameryki Łacińskiej, 12 X), ORpol. 13(1992) nr 12, s. 22-31; toż: *„Nuova Evangelizzazione, promozione umana, cultura cristiana. Gesù Cristo ieri, oggi e sempre”*, IGP XV, 2, s. 312-340.

1993

73. *Chrystus światłem narodów* (Rozważanie podczas modlitwy „Anioł Pański”, 6 I), ORpol. 14(1993) nr 3, s. 51; toż: *Domandiamo a Maria di ottenere per l'umanità il dono inestimabile della concordia e della pace*, IGP XVI, 1, s. 22-24.

74. *Pani Jasnogórskiej polecamy naszą wolność* (Przemówienie do Polaków, 2 V), ORpol. 14(1993) nr 7, s. 49-50.

75. *Zadania dyplomatów w nowej sytuacji Europy* (Do korpusu dyplomatycznego, Wilno, 5 IX), ORpol. 14(1993) nr 12, s. 14-16; toż: *La diplomazia ha il dovere di facilitare la vita democratica nelle Nazioni che escono da un regime totalitario*, IGP XVI, 2, s. 633-640.

1994

76. *Budujmy mosty między ludźmi i narodami* (Przemówienie noworoczne do korpusu dyplomatycznego akredytowanego przy Stolicy Apostolskiej, 15 I), ORpol.

15(1994) nr 4, s. 15-20; toż: *È tempo dell'audacia della fraternità*, IGP XVII, 1, s. 112-125.

77. *Bądźcie godni waszego dziedzictwa wiary i kultury* (Przemówienie z okazji inauguracji nowenny modlitw za Italię i z Italią, 15 III), ORpol. 15(1994) nr 5, s. 29-32; toż: *La grande preghiera per l'Italia e con l'Italia*, IGP XVII, 1, s. 703-710.

78. *Polska broniła chrześcijańskiej przyszłości Europy* (Orędzie z okazji 50. rocznicy bitwy o Monte Cassino, 18 V), ORpol. 15(1994) nr 6-7, s. 54-56.

79. *W duchu dialogu i współpracy* (Przemówienie do ambasadora Izraela przy Stolicy Apostolskiej, 29 IX), ORpol. 15(1994) nr 12, s. 35-36; toż: *Il dialogo tra i popoli nel Medio Oriente non è più un'utopia*, IGP XVII, 2, s. 420-430.

80. List apostolski *Tertio millennio adveniente* (10 XI), ORpol. 15(1994) nr 12, s. 4-22; toż: Lettera Apostolica circa la preparazione del Giubileo dell'Anno 2000 *Tertio millennio adveniente*, IGP XVII, 2, s. 664-743.

1995

81. *Chrześcijaństwo i kultura* (Do profesorów i pracowników naukowych krakowskiej ASP, 1 V), ORpol. 16(1995) nr 6, s. 60-61.

82. List apostolski *Orientale Lumen* (2 V), ORpol. 16(1995) nr 6, s. 32-44; toż: Lettera Apostolica *Orientale Lumen*, IGP XVIII, 1, s. 1118-1152.

83. *Budujcie Europę nadziei, wierną własnym korzeniom* (Do młodzieży Europy, Loreto, 9 IX), ORpol. 16(1995) nr 11-12, s. 34-36; toż: *Uniti nella Casa di Maria per deporre un nuovo seme di speranza nella travagliata Europa dei nostri giorni*, IGP XVIII, 2, s. 338-343.

84. *Wprowadzajcie słowo Boże w wasze języki i kultury* (Do Specjalnego Zgromadzenia Synodu Biskupów poświęconego Afryce, 15 IX), ORpol. 16(1995) nr 11-12, s. 18-20; toż: „*Amata Africa, avanza lungo il tuo cammino con fiducia*”, IGP XVIII, 2, s. 559-565.

85. *Od praw człowieka do praw narodów* (Przemówienie do Zgromadzenia Ogólnego ONZ, 5 X), ORpol. 16(1995) nr 11-12, s. 4-9; toż: „*Sono di fronte a voi come testimone della dignità dell'uomo*”, IGP XVIII, 2, s. 730-744.

86. *Wspólnym wysiłkiem twórzmy kulturę gościnności i życia* (Homilia podczas Mszy świętej, Queens, diecezja Brooklyn, 6 X), ORpol. 17(1996) nr 1, s. 16-17; toż: *Non vi può essere vita degna dell'uomo senza una cultura e un sistema legale che onorino e difendano il matrimonio*, IGP XVIII, 2, s. 755-760.

87. *Ameryka musi odnaleźć pełnię wolności w prawdzie* (Homilia podczas Mszy świętej w Oriole Park at Camden Yards, Baltimore (USA), 8 X), ORpol. 17(1996) nr 1, s. 20-22; toż: *La sfida che l'America deve affrontare oggi è quella di trovare la pienezza della libertà nella verità*, IGP XVIII, 2, s. 782-789.

88. *Ku trzeciemu tysiącleciu w wierności Chrystusowi i Jego Ewangelii* (Przemówienie podczas audiencji generalnej po podróży do Stanów Zjednoczonych, 18 X), ORpol. 17(1996) nr 1, s. 10-11; toż: „*Prego perchè gli Stati Uniti restino fedeli alla vocazione di Nazione fondata sulla libertà, sulla virtù, sull'accoglienza e sulla difesa della vita*”, IGP XVIII, 2, s. 860-871.

1996

89. *Chrystus wzywa młodych do głoszenia Ewangelii* (Homilia podczas Mszy świętej w Niedzielę Palmową, 31 III), ORpol. 17(1996) nr 5, s. 37-38; toż: *Un pellegrinaggio che costruisce ponti attraverso i Continenti*, IGP XIX, 1, s. 886-889.

90. *Wydarzenie doniosłe dla historii całego narodu* (Przemówienie podczas audiencji generalnej po podróży do Słowenii, 22 V), ORpol. 17(1996) nr 7-8, s. 18-19; toż: *Nel cenacolo della Chiesa che è in Slovenia per un rinnovato slancio missionario*, IGP XIX, 1, s. 1309-1318.

91. *O nową wiosnę kultury chrześcijańskiej* (Przemówienie do przedstawicieli akademii papieskich, 28 XI), ORpol. 18(1997) nr 2, s. 45-46; toż: *Le Pontificie Accademie verso il Grande Giubileo dell'anno 2000*, IGP XIX, 2, s. 773-778.

1997

92. *Budujemy Europę wierni orędziu Chrystusa* (Przemówienie do grupy chrześcijańskich deputowanych do Parlamentu Europejskiego, 6 III), ORpol. 18(1997) nr 6, s. 32-33.

93. *O syntezę wiary i kultury* (Przemówienie do uczestników Zgromadzenia Plenarnego Papieskiej Rady do Spraw Kultury, 14 III), ORpol. 18(1997) nr 6, s. 33-34.

94. *Ład społeczny trzeba budować na wartościach moralnych* (Przemówienie pożegnalne na lotnisku, Bejrut (Liban), 11 V), ORpol. 18(1997) nr 8-9, s. 28.

95. *Tylko z Chrystusem można zbudować nowy dom dla Europy* (Homilia podczas Mszy świętej z okazji 1000-lecia śmierci św. Wojciecha, Gniezno, 3 VI), ORpol. 18(1997) nr 7, s. 27-29.

96. *Raduj się, Krakowie, oddając hołd świętej Pani Wawelskiej* (Homilia podczas Mszy świętej kanonizacyjnej bł. Jadwigi Królowej, 8 VI), ORpol. 18(1997) nr 7, s. 54-57.

97. *Budujmy Polskę wierną swym korzeniom* (Przemówienie pożegnalne, Kraków-Balice, 10 VI), ORpol. 18(1997) nr 7, s. 71-72.

98. *Sztuka i kultura w służbie ewangelizacji* (Przesłanie Ojca Świętego do uczestników II Zgromadzenia Plenarnego Papieskiej Komisji do Spraw Kościelnych Dóbr Kultury, 25 IX), ORpol. 18(1997) nr 12, s. 4-5.

1998

99. *Dziedzictwo chrześcijańskiej przeszłości zobowiązuje* (Przemówienie do pielgrzymów z diecezji drohiczyńskiej, 19 II), ORpol. 19(1998) nr 4, s. 54-55.

100. *Polska potrzebuje ludzi żywej wiary* (Przemówienie podczas audiencji dla pielgrzymów z archidiecezji przemyskiej, 18 VI), ORpol. 19(1998) nr 8-9, s. 53-54.

101. *Dialog między kulturą, nauką i wiarą* (Przemówienie podczas spotkania z przedstawicielami świata kultury i nauki, 3 X), ORpol. 19(1998) nr 12, s. 10-11.

1999

102. *Chrystus – źródło nowej kultury dla Europy* (Przemówienie do uczestników przedsynodalnego sympozjum poświęconego Europie, 14 I), ORpol. 20(1999) nr 3, s. 20-21.

103. *List Ojca Świętego Jana Pawła II do artystów* (4 IV), ORpol. 20(1999) nr 5-6, s. 4-11.

104. *W duchu wdzięczności i odpowiedzialności za owocowanie wiary* (Homilia papieska odczytana przez kard. F. Macharskiego podczas Mszy świętej na Błoniach krakowskich, 15 VI), ORpol. 20(1999) nr 8, s. 97-100.